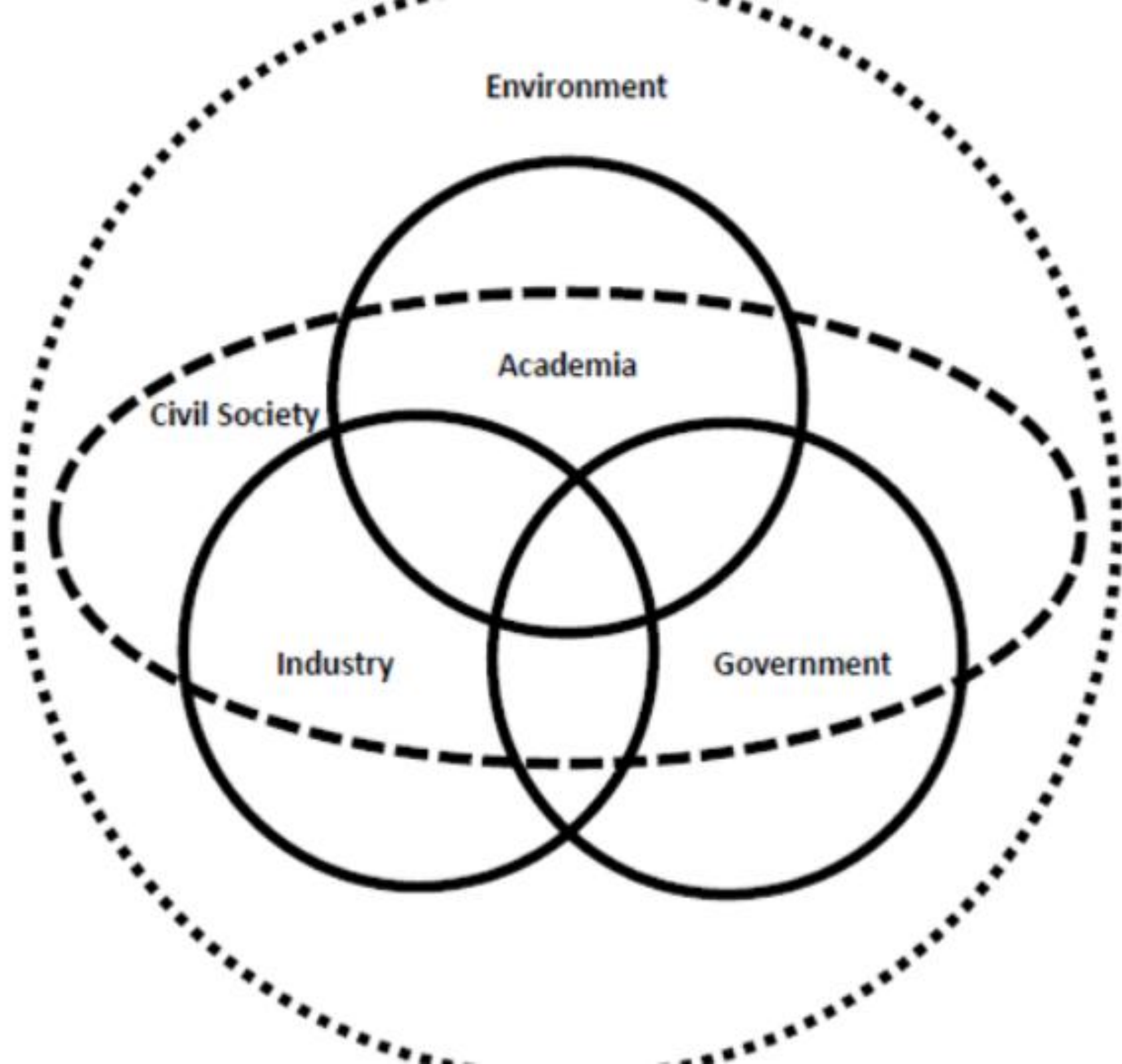

Stem van de Natuur

Dirk-Jan Visser
Dr.ir. Hiska Ubels

**Lectoraat Leefomgeving in Transitie
Kenniscentrum NoorderRuimte**

Lectoraat Leefomgeving in Transitie
(Kenniscentrum NoorderRuimte)

Het Quintuple Helix-innovatiemodel

URGENTIE STEM VAN DE NATUUR

1. Ongekend tempo verlies van biodiversiteit en uitsterven van soorten
2. Noodzakelijk om anders te leren denken, voelen en handelen
3. Intrinsieke waarde van leven: niet alleen economisch of ecologisch 'belang'
4. Gelijkwaardiger delen van schaarse ruimte algemeen uitgangspunt

Het podium

Voorstellen

STEM VAN DE NATUUR

Natuur

- Niet-menselijk
- Flora en fauna
- Ecosystemen
- Ecosysteemdiensten
- Bergen / bossen / rivieren
- Het universum
- Fysieke omgeving
- Levenskracht
- De essentie ('zijn')/ kwaliteit/ het karakter van iets

Eurocentrisch perspectief (pluralistisch en contextueel)

Natuurherstelwet EU: *“land- en zeegebieden, en specifieke habitats en soorten. Met inbegrip van wetlands, bossen, graslanden, rivieren en meren, heide en struikgewas, rotsachtige habitats en duinen, bestuivende insecten, borecosystemen, stedelijke ecosystemen, landbouwecosystemen, mariene ecosystemen, rivier verbindingen.”*

Uit de Toolkit 'Onboarding Nature',
Lambooy en Van Soest

STEM VAN DE NATUUR

**Kunnen we luisteren naar
wat de
natuur te zeggen heeft?**

Bijvoorbeeld:

- Walvissen die praten
- Bijen die dansen
- Olifanten die rouwen
- Koeien die beste vrienden hebben
- Varkens die zich eenzaam voelen
- Bomen die elkaar voeden

Verbeelding van de natuur

Een feit

We hebben de natuur nodig

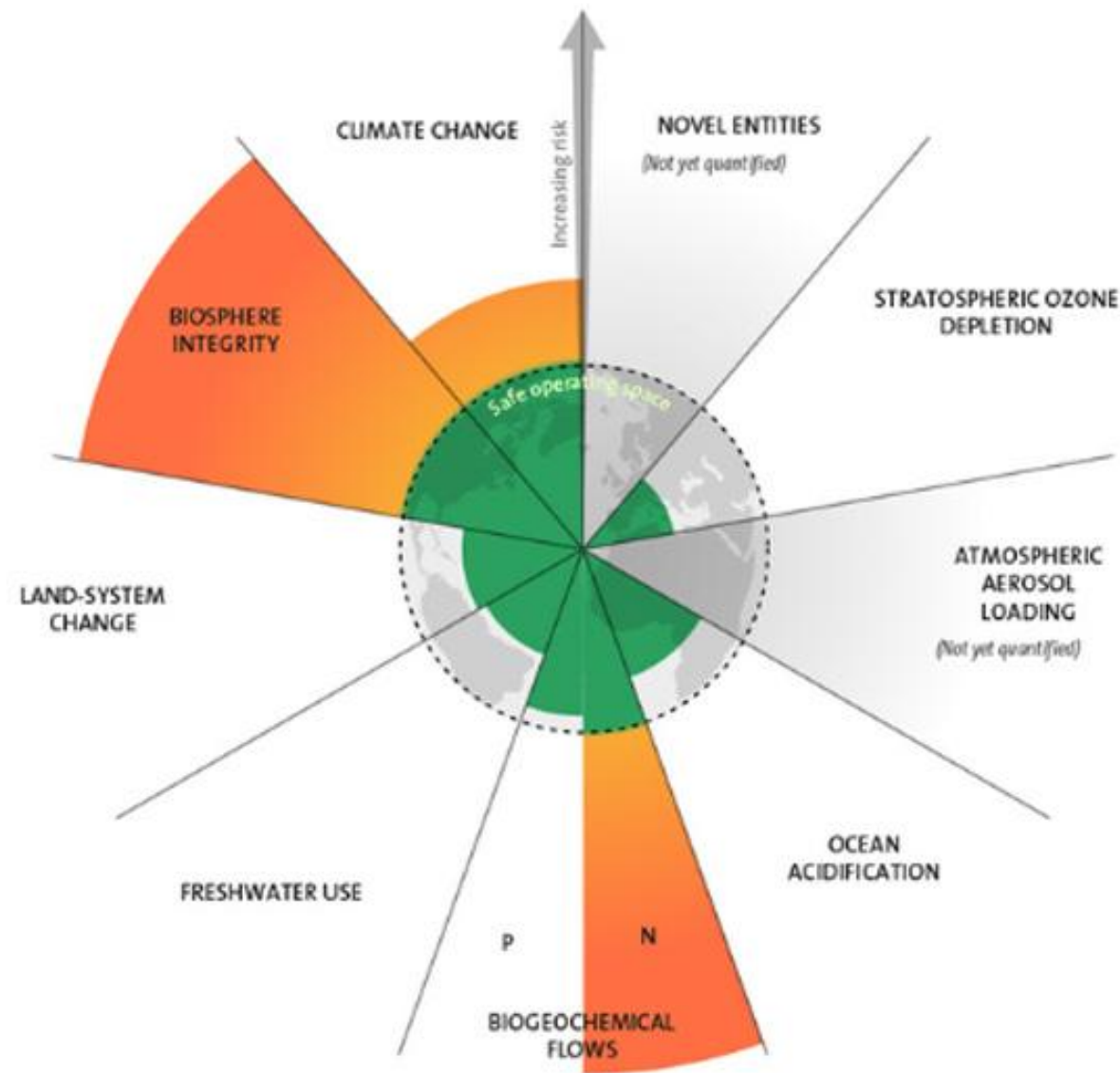
Een feit

In 1997 berekende Robert Costanza al de waarde van ecosysteemdiensten, diensten. De waarde van alle ecosysteemdiensten samen zou 33 biljoen dollar bedragen, vergeleken met 18 biljoen bruto binnenlands product wereldwijd.

The Value of the World's Ecosystem Services and Natural Capital, Robert Costanza and others 1997

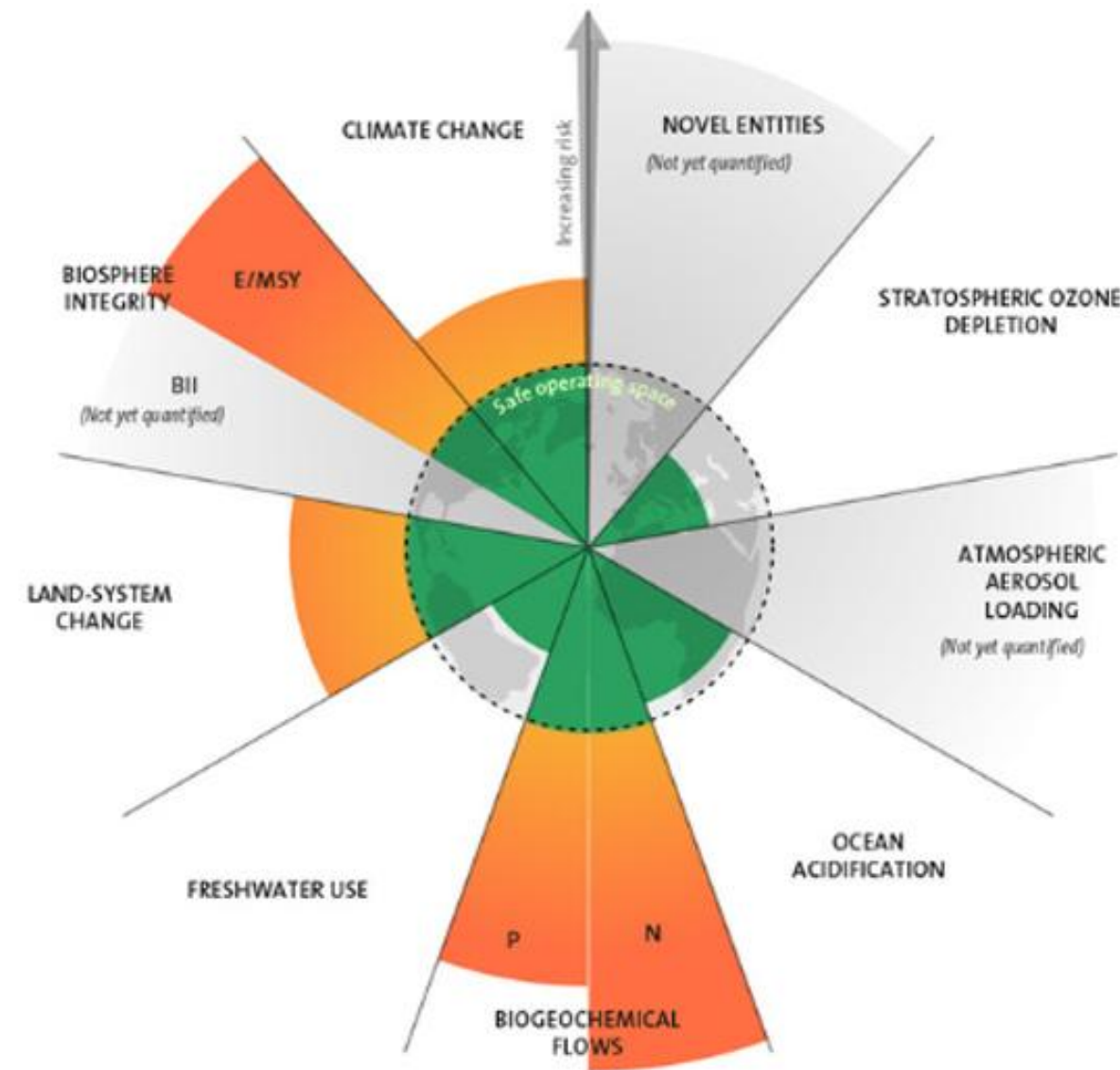

2009

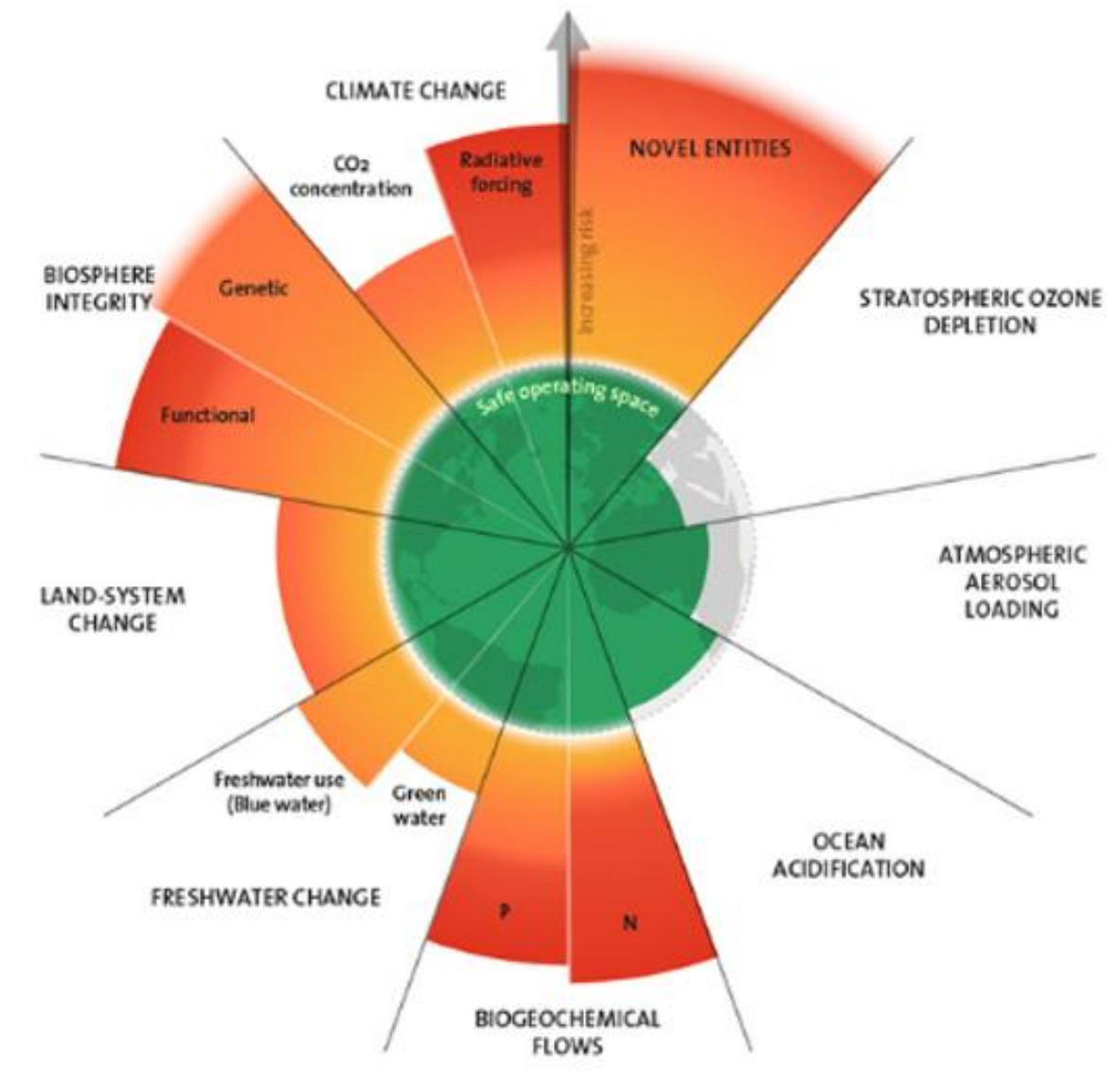
7 boundaries assessed,
3 crossed

2015

7 boundaries assessed,
4 crossed

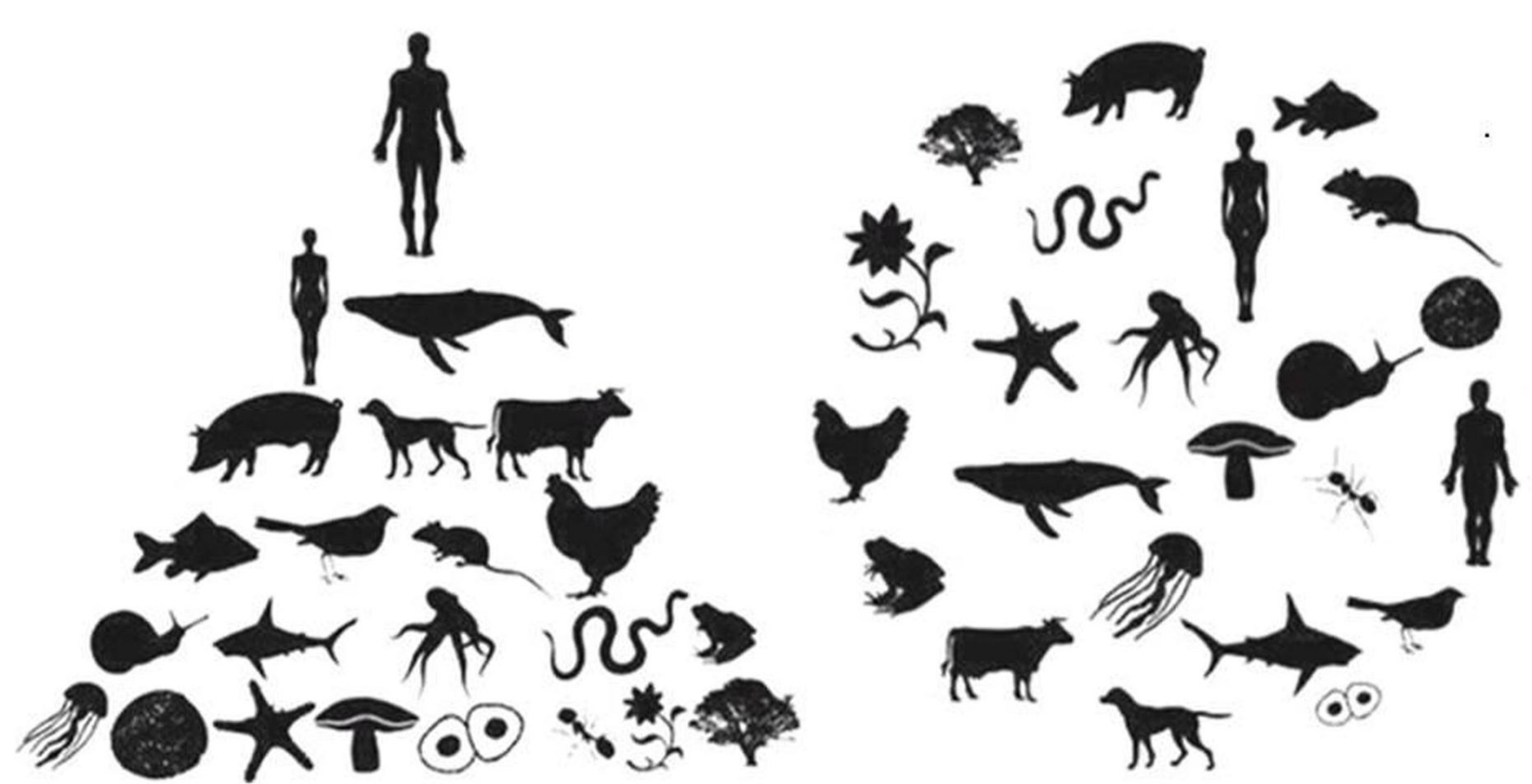
2023

Een erkenning

“Als het niet goed gaat met de rivier (de natuur), gaat het niet goed met de dieren, gaat het niet goed met ons”.

Jessica den Outer in Tegenlicht uitzending ‘Stem van de Natuur’

Een erkenning

De Australische filosoof Val Plumwood stelt dat er twee centrale taken zijn voor 'ecological humanities':

1. herplaatsen van de mens binnen haar omgeving
2. herplaatsen van niet-mensen binnen culturele en ethische domeinen

Environmental Culture: The Ecological Crisis of Reason. Val Plumwood , 2002

- Beleid/Waarden / Intentieverklaring.
- Verankering van de Natuur als doel in de statuten van een organisatie.

- Beleidsmatige afspraak.
- Juridische verbintenis (contractueel en/of in statuten).

Verankering van de natuur als belanghebbende in een adviserende hoedanigheid:

- in het bestuur van een bedrijf
- via de oprichting van een adviesraad of
- een plek in de adviesraad

- Natuur dagelijks vertegenwoordigd door een Non-Executive Director (NED) - via een proxy

- Rechten van de Natuur (directeur)

- Evenveel stem- en kiesrecht als andere bestuurders

- Rechten: toegang tot informatie & data, andere consulteren, een eigen budget, expert commissie bijeenroepen, beslissingsbevoegdheid delegeren aan expert commissie.

- Rapportage & accountability

- Bij natuurgerelateerde zaken is de aanwezigheid van deze NED verplicht om het quorum te halen

- Bij een bestuursbeslissing in strijd met het advies van deze NED, moet het bestuur motiveren waarom en dit publiceren op de website

Steward Owned -

- 1) Patagonia Purpose Trust
- 2) Holdfast Collective

Hanze brainstorm

Stem van de natuur

Welke ideeën leven er?

Hoe kunnen en moeten we samenwerken binnen en buiten de Hanze om dit onderwerp sterker te agenderen?

Stem voor de Natuur

**Word onderdeel van onze
leergemeenschap!**

Hiska Ubels: h.ubels@pl.hanze.nl

Stem voor de Natuur

**Geen eenvoudige opgave,
wel van grote meerwaarde,**

Dank voor jullie aandacht

Contact: h.ubels@pl.hanze.nl (Hiska Ubels)

Lectoraat Leefomgeving in Transitie Kenniscentrum NoorderRuimte